

การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
Evaluation of the early childhood care and support system project
Ban SriMogkol School Lomsak Municipality Phetchabun Province

นายศรายุทธ อินทร์ทูน

Mr.Sarayut Intul

โรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
Ban SriMongkol School, Mueang Lomsak Municipality, Phetchabun Province
e-mail anubansrimongkhon@gmail.com

บทคัดย่อ

การรายงานการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้รูปแบบชิปปี้โมเดล (CIPP Model) ของสตีฟเฟลปิม ประกอบด้วยการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 และเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 125 คน ซึ่งเป็นประชากรทั้งหมด ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือแบบประเมิน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมิน พบว่า 1) ด้านบริบทของโครงการ โดยรวมมีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ โดยโครงการมีความสอดคล้องกับแนวการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ โดยรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ โดยโครงการมีความเหมาะสมกับด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านกระบวนการของโครงการ โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ โดยโครงการมีการปฏิบัติด้านกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด 4) ด้านผลผลิตของโครงการ โดยรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ โดยโครงการมีความคิดเห็นด้านเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, ระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย, CIPP Model

Abstract

Reporting on the evaluation of the early childhood care and assistance system project Ban Sri Mongkol Kindergarten School, Lom Sak Municipality, Phetchabun Province used the Stuffle Beam CIPP Model. The model included the context, input, process, and product assessment. The group of information providers included: teachers and educational personnel, basic education commission, parents of early childhood children in kindergarten 3, and 125 early childhood children in kindergarten 3 were recruited through purposive selection. Tools used for evaluation was an evaluation form, it was characterized by a 5-level rating scale. Statistics used in data analysis were mean, standard deviation, and compare with the evaluation criteria. The results of the evaluation found that 1) the context of the project overall, there was the highest level of consistency, passed the specified evaluation criteria. The project was consistent with the guidelines for operating the student care and support system of the Department of Local Administration at the highest level. 2) Input factors of the project overall, there was a high level of appropriateness, passed the specified evaluation criteria. The project was suitable for management at the highest level. 3) Process aspects of the project overall, there was a high level of compliance, passed the specified evaluation criteria. The project had activities to promote and develop early childhood, activities to prevent and solve problems in early childhood at the highest level. 4) Productivity of the project overall, the evaluation results were at a high level, passed the specified evaluation criteria. The project had opinions on early childhood development in terms of desirable characteristics at the highest level. As for the evaluation of satisfaction with the early childhood care and assistance system project Ban Sri Mongkol Kindergarten School overall, there was a high level of satisfaction, passed the specified evaluation criteria. The basic education commission satisfaction was at the highest level.

Keywords: project evaluation, early childhood care and support system, CIPP Model

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ซึ่งถือได้ว่าเป็นกฎหมายแม่บทของการศึกษาไทย ที่มีจุดมุ่งหมายกำหนดเป้าหมายการพัฒนาการศึกษา มาตรา 6 ว่าด้วยการพัฒนา “คน” ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หรือเป็นคนดีคนเก่ง และคนที่มีความสุข และมาตรา 22 กล่าวถึง การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง และถือว่า ผู้เรียนมี

ความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของคน ภายใต้อสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลมีลักษณะด้านการรู้จักคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ปัญหาได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ตลอดทั้งให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนับว่าเป็นการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากการศึกษาในระดับนี้มุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตและพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทหน้าที่ของคนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีโรงเรียนซึ่งถือเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และมาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่กันไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ปัจจุบันสภาพของสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง โดยเฉพาะความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยเร่งที่สำคัญทำให้เกิดการไหลบ่าของข้อมูลข่าวสารทั้งทางบวกและทางลบซึ่งนับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของเด็กและเยาวชนของชาติ ก่อให้เกิดปัญหาสังคมและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการหนีเรียน ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก ดัดพัน การใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย และค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549: 1-2) เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ และการดำรงอยู่ในสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความก้าวหน้าในเทคโนโลยี ที่แทรกซึมวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมทุกรูปแบบ ทำให้คนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รุนแรง และเต็มไปด้วยสถานการณ์ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน นอกจากนี้การไหลบ่าของวัฒนธรรมดั้งเดิมนับวันแต่จะอ่อนแอลง ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมดังกล่าว จนนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และเกิดความล้มเหลวทางการเรียน ความไม่มั่นคงในอนาคต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552: คำนำ) ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปิดรับข้อมูลข่าวสารแบบไร้พรมแดน ก่อให้เกิดการ หลั่งไหล แลกเปลี่ยนของวัฒนธรรมทั่วโลก ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีการรับรู้ ความคิด เจตคติ และพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคมก็มีมากขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน (มจริน แผลงจันทิก, 2554 อ้างถึงใน สุภัทสร สุริยะ, 2562: 1) เด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันจำนวนไม่น้อย ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต แม้ว่าผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และคนทำงานด้านเด็กจะใช้ความรักความปรารถนาดีอย่างมากเพียงใดก็ตามก็ไม่อาจพิทักษ์ปกป้อง และคุ้มครอง เด็กและเยาวชนให้ปลอดภัย หรือมีพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวังได้ จากการประมวลสถิติข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนของหน่วยงานต่างๆ พบว่าเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอื่น ๆ

ส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ตกเป็นทาสของเกมคอมพิวเตอร์ นิยมประลองความเร็วด้วยการแข่งขันรถมอเตอร์ไซด์ ใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหาและข้อขัดแย้ง มีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น เข้าถึงสารเสพติดได้ง่าย ขาดหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ไม่เห็นความสำคัญของหลักศาสนา ค่านิยมความเป็นไทย ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว ค่อนข้างเปราะบาง ติดเพื่อน คิดสือ และให้ความสัมพันธ์กับวัตถุมากกว่าความมีคุณธรรมน้ำใจ นอกจากนี้เด็กและเยาวชนยังมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม อาทิ ไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทำร้ายรังแกกันเอง ทรมานกับสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ นิยมบริโภคอาหารกรุบกรอบ อาหารที่ไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพ เครียด ซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ไม่สนใจต่อปัญหาสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) อ้างถึงใน จันทป์ปลา บุตรดี, 2562: 2) ผู้ศึกษาในฐานะเป็นผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็วในโลกยุคไร้พรมแดนและสภาวะวิกฤตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้เรียน เยาวชนอย่างมากมาตลอดจนตระหนักในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ในการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นคนดีมีความรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้ เพราะโดยแท้จริงแล้วเด็กแต่ละคนย่อมอยากกระทำตนเป็นคนดี เป็นที่รักใคร่ของพ่อแม่ ครูอาจารย์และได้รับการยอมรับ จากสังคม ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงมีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือ ป้องกันมิให้เด็กกระทำความผิดและส่งเสริม ให้เป็นคนดี โดยได้น้อมนำ พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาพรราช บรมนาถบพิตร ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในวันอังคารที่ 28 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2515 ความว่า “เยาวชนทุกคนมิได้ต้องการทำตัวให้ตกต่ำ หรือเป็นปัญหาแก่สังคมแก่ประการใดแท้จริงต้องการที่จะเป็นคนดีมีความสำเร็จ มีฐานะ มีเกียรติและอยู่ในสังคมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์นั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยผู้แนะนำ ควบคุม ให้ดำเนินไปอย่างถูกต้อง ในฐานะที่เป็นครูเป็นอาจารย์และผู้บริหารการศึกษาท่านจะช่วยให้เขาได้มากที่สุดเพราะมีส่วนควบคุมดูแลใกล้ชิดอยู่ทุก ๆ ด้าน รองลงมาจากบิดา มารดา” มาเป็นหลักปฏิบัติ

จากความสำคัญและเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้มีโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ขึ้น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนได้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อส่งเสริมให้ครูเกิดความตระหนักและมีความรู้ความเข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย และเพื่อศึกษาหาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยในโรงเรียนให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน การดำเนินงานกิจกรรมที่สำคัญของโครงการ ได้แก่ กิจกรรมการให้ความรู้ในระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย กิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมการศึกษาเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล กิจกรรมการระดมทุนการศึกษาและกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ดังนั้น เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงานของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้ประเมินจึงสนใจติดตามผลการปฏิบัติงานของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย โดยนำแนวคิดการประเมินตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลบีม มีขอบข่ายการประเมินโครงการที่ครอบคลุมการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินด้านบริบท (Context) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) การประเมินด้านกระบวนการ

(Process) และการประเมินด้านผลผลิต (Product) โดยมีคำย่อว่า CIPP Model ซึ่งผลการประเมินครั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถทราบถึงผลการดำเนินงานโครงการ สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินใจปรับปรุง พัฒนา และดำเนินโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายและตัวชี้วัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ตลอดทั้งเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินด้านบริบทโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิตที่ได้จากโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินโครงการครั้งนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 18 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 49 คน และเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 49 คน รวมจำนวน 125 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง โดยมีวิธีดำเนินการประเมิน ดังนี้

1. **ขอบเขตเนื้อหา** เป็นการเลือกรูปแบบการประเมิน CIPP Model ของ Danail L. (Stufflebeam, D.L., et al., 2002); (Stufflebeam, D. L., & Shinkfiell, A. J., 2007) ได้แก่ 1) ด้านบริบท (Context) เป็นการประเมินความสอดคล้องในประเด็นนโยบายการศึกษา หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นการประเมินความเหมาะสมในประเด็นบุคลากร สื่อและวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ การบริหารจัดการ และภาคีเครือข่าย 3) ด้านกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินการปฏิบัติงานตามกระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมการรู้จักเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล กิจกรรมการคัดกรองเด็กปฐมวัย กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กปฐมวัย กิจกรรมการส่งต่อเด็กปฐมวัย และ 4) ด้านผลผลิต (Product) เป็นการประเมินผลตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัยตามวัตถุประสงค์ของโครงการในประเด็นด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ด้านความสามารถในการเรียนรู้ ด้านการป้องกันและแก้ไขด้านการเรียน ด้านเสริมทักษะชีวิต และการคุ้มครองเด็กปฐมวัย และความพึงพอใจต่อโครงการ

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน** คือ แบบประเมิน จำนวน 11 ฉบับ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน จากนั้นนำไปหาค่าอำนาจจำแนกและค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับก่อนนำไปใช้ โดยค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินด้านบริบท เท่ากับ 0.82 แบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น เท่ากับ 0.86 แบบประเมินด้านกระบวนการ จำนวน 5 ฉบับ ฉบับที่ 1 เท่ากับ

0.88 ฉบับที่ 2 เท่ากับ 0.85 ฉบับที่ 3 เท่ากับ 0.95 ฉบับที่ 4 เท่ากับ 0.86 ฉบับที่ 5 เท่ากับ 0.86 แบบประเมินด้านผลผลิต เท่ากับ 0.88 และแบบประเมินความพึงพอใจต่อโครงการ จำนวน 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 เท่ากับ 0.95 ฉบับที่ 2 เท่ากับ 0.98 ฉบับที่ 3 0.98 เท่ากับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการโดยแจกแบบประเมินโครงการทั้ง 11 ฉบับ แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย และเด็กปฐมวัยที่คัดเลือกมาเป็นกลุ่มเป้าหมาย และเก็บข้อมูลกลับด้วยตนเอง จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินทั้งหมด และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมิน

โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ตารางที่ 1 สรุปผลการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม

ข้อที่	รายการ	μ	σ	ระดับการประเมิน	ผลการประเมิน
1	ด้านบริบท	4.51	0.65	มากที่สุด	ผ่าน
2	ด้านปัจจัยเบื้องต้น	4.49	0.66	มาก	ผ่าน
3	ด้านกระบวนการ	4.45	0.57	มาก	ผ่าน
4	ด้านผลผลิต	4.48	0.51	มาก	ผ่าน
รวม		4.48	0.60	มาก	ผ่าน

1. ผลการประเมินโครงการด้านบริบท โดยรวม มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดและมากเท่ากัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ โครงการมีเป้าหมายเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ($\mu=4.63$) รองลงมา คือ โครงการมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย ($\mu=4.59$) และวัตถุประสงค์ของโครงการมุ่งช่วยเหลือเด็กปฐมวัยให้ประสบความสำเร็จในการเรียน วัตถุประสงค์ของโครงการมุ่งเสริมสร้างทักษะชีวิตและการคุ้มครองเด็กปฐมวัย โครงการมีเป้าหมายเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึง ถูกวิธีและทันเวลา ($\mu=4.52$) ตามลำดับ

2. ผลการประเมินโครงการด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ด้านการบริหารจัดการ ($\mu = 4.53$) รองลงมา คือ ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ด้านภาคีเครือข่าย ($\mu = 4.50$) และด้านบุคลากร ($\mu= 4.43$) ตามลำดับ

3. ผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.45$) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย และกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กปฐมวัย ($\mu = 4.53$) รองลงมา คือ กิจกรรมการส่งต่อเด็กปฐมวัย ($\mu = 4.50$) และการคัดกรองเด็กปฐมวัย ($\mu = 4.40$) ตามลำดับ

4. ผลการประเมินโครงการด้านผลผลิต โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ($\mu= 4.51$) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการเรียนรู้ ($\mu= 4.50$) และด้านการป้องกันและแก้ไขด้านการเรียน ($\mu= 4.47$) ตามลำดับ ส่วนการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu= 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ด้านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน($\mu= 4.69$) รองลงมา คือ ด้านผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ($\mu= 4.33$) และด้านเด็กปฐมวัย ($\mu= 4.27$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. จากผลการประเมินด้านบริบทของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ โดยโครงการมีความสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้โรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคลได้นำนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นมากำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษาและจัดทำโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย มีหลักการและเหตุผลที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทของสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มุ่งส่งเสริมทักษะชีวิตและการคุ้มครองเด็กปฐมวัย เด็กได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง ถูกวิธี และทันเวลา เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย พร้อมทั้งได้ศึกษาความต้องการจำเป็นต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการประเมินด้านบริบทที่ เป็นการตรวจสอบว่าโครงการที่นำเสนอปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์การหรือนโยบายหน่วยงานเหนือหรือไม่ (ธเนศ ชำเกิด, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินของ เทพประทาน ตีโล (2556) ศึกษาพบว่า โครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีหลักการดำเนินงานที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด และธีรยุทธ เกตุมี (2559) ศึกษาพบว่า โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน และวัตถุประสงค์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ โชคดี อิวังโส (2559) พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ความต้องการจำเป็นของโครงการคือ นักเรียนมีพฤติกรรมเลียนแบบสิ่งไม่ดี

2. จากผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ โดยผู้บริหารและครูได้จัดเตรียมความพร้อมในด้านการบริหารจัดการ ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ควบคู่ไปกับการสร้างภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย นอกจากนี้แล้วยังมีการจัดเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ จัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ด้านบุคลากรทั้งผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญต่างให้ความร่วมมือ มีการทำงานเป็นทีม และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นโดยเป็นการประเมินความเหมาะสมและความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา รวมทั้งเทคโนโลยี และแผนการดำเนินงาน (เฮนส์ ข้าคง, 2552) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สายสมร ยูวณิ (2545: 74) ได้อธิบายปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพ ของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ 1) ผู้บริหารโรงเรียนรวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน ต่างตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ 2) ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนักในความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน 3) คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ เทพประทาน ศิโล (2556) ที่พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยา) ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด นอกจากนี้ รัชณี ลำน้อย (2557) ได้ประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านนาวงศ์ อำเภอปัว จังหวัดน่าน ผลการประเมินด้านปัจจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นในการดำเนินโครงการ ความพร้อมและความพอเพียงของบุคลากรในการเยี่ยมบ้านนักเรียน และความพอเพียงของงบประมาณ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความพร้อมและความพอเพียงของวัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

3. จากผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ คือได้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กปฐมวัย มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด กิจกรรมส่งต่อเด็กปฐมวัย กิจกรรมคัดกรองเด็กปฐมวัย และกิจกรรมการรู้จักเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคลได้ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยไว้ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนดำเนินงาน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน (Check) และการปรับปรุงพัฒนา และดำเนินการให้เหมาะสม (Act) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 24-26) โดยมีครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยอย่างใกล้ชิด โดยในด้านการรู้จักเด็กปฐมวัยเป็นราย

บุคคล โรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล ได้ประชุมเพื่อวางแผนดำเนินกิจกรรมการรู้จักเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเด็กปฐมวัย มีการสัมภาษณ์และออกเยี่ยมบ้านโดยครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ออกวิเคราะห์เพื่อคัดกรองเด็กปฐมวัย เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กปฐมวัยได้อย่างถูกต้องทันเวลา มีการจัดทำรายงานการรู้จักเด็กเป็นรายบุคคลและรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ การดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของ สมภพ สุขพัฒนานรากุล (2556) ได้ศึกษาพบว่า กระบวนการของโครงการระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การวางระบบการบริหาร การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การจำแนกคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย การป้องกัน ช่วยเหลือ แก้ไข ส่งค่อนักเรียน การจัดกิจกรรมแนะแนว และการนิเทศติดตามประเมินผลและรายงานผล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ชีรยุทธ เกตุมี (2559) โดยดำเนินการดำเนินโครงการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การบันทึกข้อมูลนักเรียนทุกคนที่รับผิดชอบในระเบียบงานสะสม การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครองจากเพื่อนสนิทภายในห้องเรียน จากการเยี่ยมบ้านของครูที่ปรึกษา นำมาจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นปัจจุบันสามารถอ้างอิงได้ การพัฒนาครู บุคลากร ให้มีความรู้ มีทักษะ และประสบการณ์ เพื่อพัฒนากิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ มีการวางแผนกิจกรรมดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ อนุรักษ ระวังการ (2553: 92-94) ได้ศึกษาวิจัยการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 พบว่า ด้านกระบวนการการปฏิบัติระหว่างดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ได้แก่ มีการจัดกิจกรรมที่ป้องกันแก้ปัญหาที่นักเรียนที่หลากหลาย มีการส่งเสริมพัฒนานักเรียนโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายมีการคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพปัญหา สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ในระดับน้อยได้แก่ การจัดระบบสนับสนุนปัจจัยอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการดำเนินงานการดำเนินงาน

4. จากผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ โดยรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ โดยเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความสามารถในการเรียนรู้ การป้องกันและแก้ไขด้านการเรียน และเสริมสร้างทักษะชีวิตและการคุ้มครองเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล ได้ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ให้การเอาใจใส่เด็กปฐมวัย ดำเนินการจัดกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยสนใจที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความสามารถในการเรียนรู้ ด้านศิลปะ ภาษา ดนตรี กีฬา และคอมพิวเตอร์ การมีมนุษยสัมพันธ์ การเข้าใจตนเอง การรอบรู้ธรรมชาติ เด็กกลุ่มที่มีปัญหาด้านการเรียนได้รับการช่วยเหลือให้ประสบความสำเร็จด้านการเรียน เด็กปฐมวัยได้รับการเสริมสร้างทักษะชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม เรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่เป็อันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ผลการประเมินสอดคล้องกับ สมภพ สุขพัฒนานรากุล (2556) ที่พบว่า โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอโขงเจียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ ด้านการรู้จักตนเองและฟังตนเองได้ นักเรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตและสุขนิสัย มี

ทักษะในการหลีกเลี่ยงป้องกันอันตราย และพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ รักและเห็นคุณค่าตนเองและผู้อื่น สามารถจัดการกับปัญหาและอารมณ์ของตนเองได้ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคมมีเจตคติที่ดีและมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับ อนุรักษ์ ระวังการ (2553) ได้ศึกษาพบว่า การดำเนินการตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งผลดีต่อตัวนักเรียน ชุมชนและสังคม นักเรียนได้รับการพิทักษ์คุ้มครอง ได้พัฒนาตนเองและสังคมอย่างรอบด้าน เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและสังคม มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์ เกิดโนห্লা (2553 : 49 – 50) ได้ศึกษาวิจัยการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนที่พระราชวิทยา จังหวัดสระแก้ว ผลการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนที่พระราชวิทยา จังหวัดสระแก้ว ด้านผลผลิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกข้อ

จากผลการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความสามารถในการเรียนรู้ในระดับที่ดีขึ้น เด็กปฐมวัยสามารถดูแลช่วยเหลือตนเอง รู้จักดูแลสุขภาพอนามัย มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถปรับตัวเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งโรงเรียนมีภาพลักษณ์ที่ดี และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อภาคีเครือข่ายนำไปสู่ความร่วมมือด้านต่าง ๆ ผู้ปกครองเด็กมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง เด็กปฐมวัยสามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้ ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุน ป้องกัน ช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กปฐมวัย ร่วมกับสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และเด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ เด็กปฐมวัยรู้จักดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง ดูแลช่วยเหลือตนเองได้ เด็กปฐมวัยเข้าร่วมกิจกรรมเยี่ยมบ้าน ทั้งนี้เพราะเด็กปฐมวัยทุกกลุ่มของโรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคลได้รับการเสริมสร้างทักษะชีวิต การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ที่มุ่งส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เด็กได้กล้าแสดงออก มีการยกย่องให้รางวัล เช่น มอบทุนการศึกษา มอบเกียรติบัตรที่ทำความดีและมีผลงานดีเด่นในชั้นเรียนเป็นต้น ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีปัญหาด้านพฤติกรรมลดน้อยลง โดยสังเกตได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม การทำงานเป็นกลุ่ม นอกจากนี้ภาคีเครือข่ายจากนอกโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย ร่วมในการประชุมวางแผนและพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินของ รัชนิ ล้าน้อย (2557) ที่พบว่า ครูและผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องจากโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน ควรมีการดำเนินการต่อไป และเพื่อให้โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีขึ้น จำเป็นต้องปรับปรุง พัฒนาระบบงาน โดยมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานและติดตามประเมินผล เพื่อให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น (อาสนี นิสานละ, 2555) นอกจากนี้ อีรยุทธ เกตุมี (2559) ศึกษาพบว่า การออกเยี่ยมบ้านของครูที่ปรึกษา การจัดกิจกรรมเสริมในเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพนักเรียน นักเรียนในความปกครองได้รับการดูแลเอาใจใส่ ด้านการเรียน นักเรียนมีบุคลิกภาพดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ส่งผลให้นักเรียน และ

ผู้ปกครองนักเรียนพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งสอดคล้องกับผลการประเมินของ นันทน์ภัส ชะภาจิตร (2560) พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมากเหล็กวิทยา โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ ขั้นเตรียมการ (Plan) เป็นการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การดำเนินงาน สร้างความตระหนักและให้ความรู้ความเข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย แต่งตั้งคณะทำงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดทำปฏิทินการดำเนินงาน ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ เอกสารและความพร้อมของสถานที่ ขั้นดำเนินงาน (Do) ได้แก่ การดำเนินกิจกรรมรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล การคัดกรองข้อมูลเด็ก กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา กิจกรรมส่งต่อเด็กปฐมวัย ขั้นนิเทศติดตามผล (Check) ได้แก่ การกำหนดปฏิทินการนิเทศติดตาม กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศติดตาม แต่งตั้งคณะทำงานและดำเนินการนิเทศติดตาม บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน ยกย่องให้ขวัญและกำลังใจทีมงาน สรุปผลการนิเทศติดตาม ขั้นประเมินผลและรายงานผล (Act) ประเมินผลเพื่อทบทวนและสรุปผลการดำเนินงาน จัดทำแฟ้มผลงานของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และเด็กปฐมวัย ที่ประสบความสำเร็จ รายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน ข้อเสนอแนะทั่วไป ผู้บริหารควรให้ความสำคัญแก่เด็กปฐมวัยด้านสุขภาพจิตใจให้มากขึ้นกว่าเดิมโดยเฉพาะการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด มีนโยบายชัดเจนในการดำเนินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย ควรกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และให้เป็นโครงการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน .ควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานถูกต้องชัดเจนให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมพร้อมทั้งการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ควรมีการพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจ มีความพร้อมและมีเจตคติที่ดีในบทบาทหน้าที่การดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยทุกปี โดยเฉพาะเมื่อมีการหมุนเวียนระดับชั้นที่สอน เพราะครูต้องรับผิดชอบเด็กปฐมวัยที่มีความแตกต่างจากเดิม โรงเรียนควรจัดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินครั้งต่อไป ควรนำรูปแบบการประเมินโครงการรูปแบบ CIPP Model ไปปรับใช้กับการประเมินโครงการอื่น ๆ ในโรงเรียนเพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนต่อไป ควรใช้วิธีการและเครื่องมือในการประเมินอย่างหลากหลาย เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น การรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองจากการประชุมผู้ปกครองระดับชั้นเรียน เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

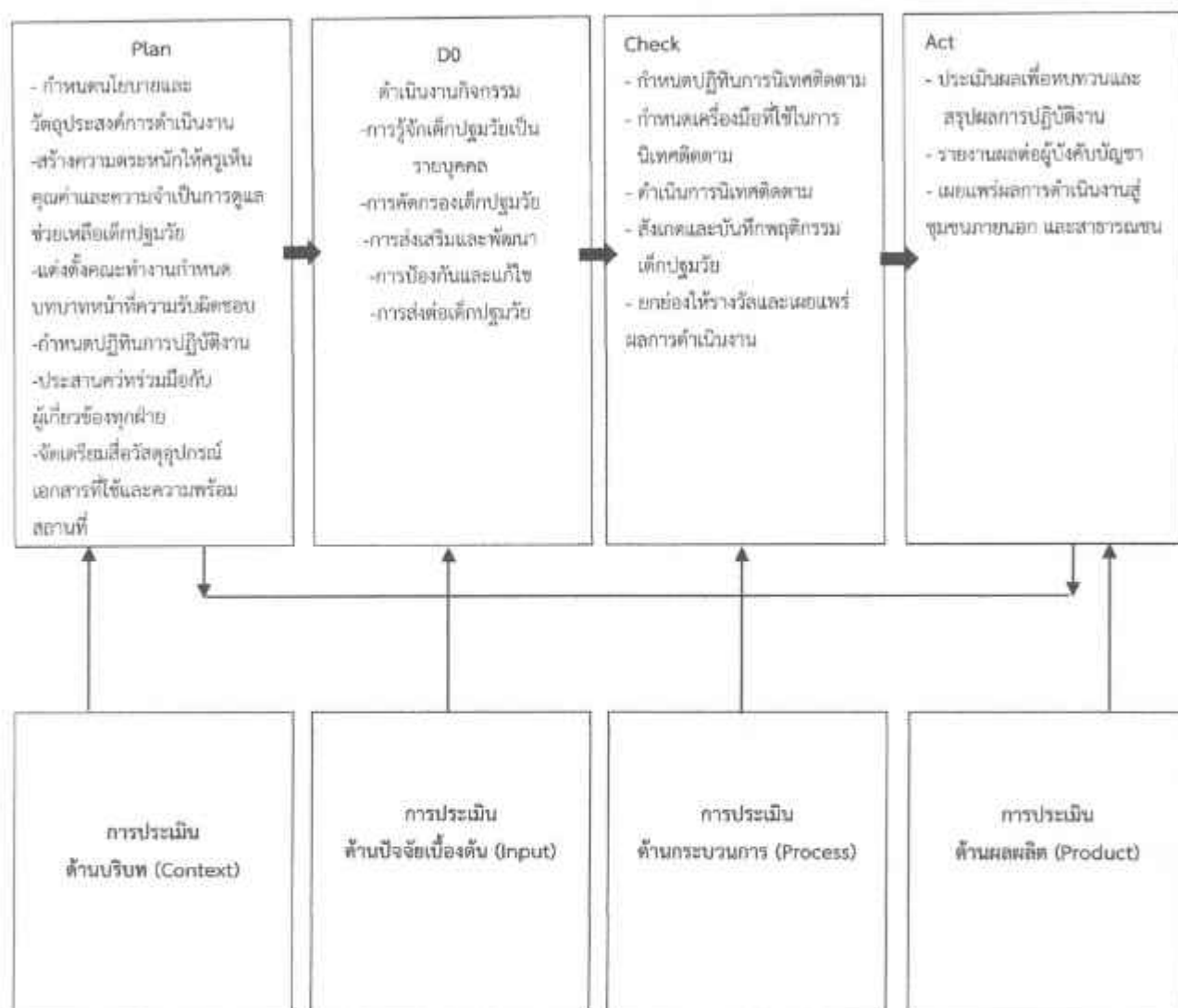
รายงานการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร ทิมศร สังกัด สาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ นายพงษ์พิมล คำลอย ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ดร.อำนาจ เกษศรีไพโรศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม นายเดชาพัทธการกิจไพโร ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดภูเขาดิน) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ นายสมเกียรติ ลีอกิจ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และเด็กปฐมวัย ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบประเมิน ให้ข้อมูลซึ่งทำให้เป็นประโยชน์ต่อการประเมินครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณ ครอบครัว ผู้บริหาร ที่คอยเป็นกำลังใจอย่างดี ยิ่ง จนทำให้การประเมินโครงการครั้งนี้สำเร็จ และขอมอบเป็นอนุปการแก่การพัฒนาการศึกษาต่อไป ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินโครงการนี้ ที่ให้คำแนะนำ และส่งเสริมกำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้ประเมินไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณความดีของการประเมินโครงการนี้ ขอมอบให้แก่บิดามารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ศรายุทธ อินทร์ทูน

องค์ความรู้ใหม่

การดำเนินงานและการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล
บ้านศรีมงคลเทศบาลเมืองหล่มสักจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการดำเนินการโดยใช้วิธีการเชิงระบบ ดังนี้

ภาพที่ 1 การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล
เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- จันทน์ปภา บุตรดี. (2562). **การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาใน อำเภอ ทนงสองห้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- โชคดี อีววังโส. (2559). **การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมเทศบาล วัดท่าแพ เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช**. นครศรีธรรมราช : โรงเรียนมัธยมเทศบาลวัดท่าแพ.
- เทพประทาน ศิโล. (2556). **รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว(เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556**. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์.
- ธเนศ ชำเกิด. (2552). **การประเมินทั้งระบบด้วย CIPP Model**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://gotoknow.org/blogs/post/26106?class=yuimenuitemlable> (9 พฤศจิกายน 2554).
- ธีรยุทธ เกตุมี. (2559). **การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพิชัย**. อุดรดิตต์ : โรงเรียนพิชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.
- นันทน์ภัส ชะฎาจิตร. (2560). **การประเมินโครงการในโรงเรียนมวกเหล็ก**. สระบุรี: โรงเรียนมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี.
- รัชณี ลำน้อย. (2557). **การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านนาวงศ อำเภอปัว จังหวัดน่าน**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์, อุดรดิตต์.
- สมภพ สุขพัฒนานรากุล. (2556). **การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอโขกชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี.
- สายสมร ยูวนิมิ. (2545). **ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน : แนวทางหนึ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้ ของกรมสามัญศึกษา**. กรุงเทพฯ: ;วารสารวิชาการ.
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา และผู้นำทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม, กรุงเทพฯ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียน ขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). การพัฒนาความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลักสูตรครูที่ปรึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุรีย์ เกิดในหล้า.(2553). การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเทพราชวิทยา จังหวัดสระแก้ว. งานวิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนุรักษ์ ระวังการ. (2553). การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- อาสนี นิสาล๊ะ. (2555). การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนอัมจากตวิชานุสรณ์ สำนักงานเขตบึงกุ่ม ปรินญาณินพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Stufflebeam, Gulikson and WinGate. (2002). *The Spirit of Consuelo: An Evaluation of Ke Aka Hoona*. The Evaluation Center, Western MichiGan University.
- Stufflebeam and Shinkfield. (2007). *Evaluation Theory, Models and Applications*. John Wiley and Son, Inc.